

2

Sascha Meijer nieuwe algemeen secretaris en penningmeester

3

Smals gaat wellicht naar India

4

Baggerpraktijktuin wil jongeren voor waterbouw interesseren

TOEKOMST PENSIOENFONDS WATERBOUW TER DISCUSSIE

FNV WATERBOUW OVER- WEEGT AANSLUITING BIJ ANDER PENSIOENFONDS

Bij welk pensioenfonds kunnen de werknemers en de gepensioneerden in de waterbouw zich het beste aansluiten? Over deze vraag buigt FNV Waterbouw zich de komende maanden. Dit is nodig omdat toezichthouder De Nederlandsche Bank (DNB) twijfels heeft bij het zelfstandig voortbestaan van het Pensioenfonds Waterbouw.

Het is niet de eerste keer dat er wordt gesproken over de toekomst van het Pensioenfonds Waterbouw. In 2013 gebeurde dat ook. Toen waren er drie mogelijkheden: doorgaan met het eigen pensioenfonds, zich aansluiten bij het Pensioenfonds voor de Koopvaardij (Bpf Koopvaardij) of zich aansluiten bij het Pensioenfonds Grafische Bedrijven (PGB). Dat laatste klinkt weliswaar gek, maar is het niet. Want bij PGB zijn inmiddels diverse andere sectoren en bedrijven vanbuiten de grafische industrie aangesloten, waaronder een onderdeel van Boskalis. Uiteindelijk besloot de Raad van Advies van FNV Waterbouw toen om verder te gaan met het eigen fonds.

Geen optie meer Twee jaar later lijkt het een herhaling, maar dat is het niet. Want

doorgaan met het eigen pensioenfonds is geen optie meer na de opmerkingen van DNB. De twee andere mogelijkheden bestaan nog wel. En er is een nieuwe optie: aansluiting bij een nog op te richten Maritiem Pensioenfonds. Maar omdat dit nog niet bestaat, is dit geen oplossing voor de korte termijn. Uit een onderzoek van pensioenadviesbureau Towers Watson blijkt dat de werkgevers in de waterbouw een eigen pensioenregeling belangrijk vinden, maar dat ze het niet veel uitmaakt wie die uitvoert. De werknemers vinden het eerste ook belangrijk, maar het tweede ook. Werkgevers en werknemers zitten samen in het bestuur van het pensioenfonds. FNV Waterbouw vindt dit belangrijk omdat zij zo de vakbondsinvloed op de uitvoering van de pensioenregeling kan borgen.

Werknemers en werkgevers betalen immers gezamenlijk de pensioenpremie.

Beter behartigd FNV Waterbouw stelt een aantal belangrijke voorwaarden aan een nieuw pensioenfonds. Zo moeten de deelnemers een goed pensioen krijgen waarbij hun koopkracht zoveel behouden blijft. En moeten de kosten van het nieuwe fonds zo laag mogelijk zijn. Op basis hiervan vinden wij vooralsnog de aansluiting bij Bpf Koopvaardij de beste optie, ook als mogelijke opstap naar een Maritiem Fonds. Ook speelt mee dat er tussen de koopvaardij en de waterbouw diverse overeenkomsten zijn. De komende tijd praat FNV Waterbouw verder over de overstap naar een ander pensioenfonds. ⚡

Column

Charley Ramdas
Voorzitter FNV Waterbouw

DAK REPAREREN ALS DE ZON SCHIJNT

Door de berichten in de media zou je kunnen denken dat onze pensioenen in gevaar zijn. Maar is dat terecht? Pensioenfondsen moeten een zo goed mogelijk pensioen voor hun deelnemers regelen. Daarom beleggen ze en proberen ze een zo hoog mogelijk rendement te halen en de risico's zoveel mogelijk te beperken.

Ook de ontwikkeling van de rente beïnvloedt de hoogte van het pensioen. Bij een rentedaling kan het pensioen niet of onvoldoende meegroeien met de loonstijgingen (indexatie). Pensioenfondsen nemen daarom ook maatregelen om de renterisico's af te dekken. Risico- en vermogensbeheer zijn dus cruciaal voor voldoende vermogen waarmee alle opgebouwde pensioenaanspraken kunnen worden betaald (dekkingsgraad). Dit geldt uiteraard ook voor het Bedrijfspensioenfonds voor de Waterbouw.

Velen van u zullen over vijftien tot twintig jaar met pensioen gaan. Daarom hoeft een tijdelijke lagere dekkingsgraad nu geen acuut probleem te zijn. Maar er moet nu wel een antwoord komen om toekomstige risico's het hoofd te kunnen bieden. Dat moet beheerst gebeuren en gericht zijn op de lange termijn. Wacht je daar te lang mee dan kan bijvoorbeeld de indexatie op de tocht komen te staan.

Voor alle duidelijkheid: er is geen enkele reden voor paniek. Vergelijk de pensioenfondsen met de banken en het is duidelijk dat de fondsen de financiële crisis beter hebben doorstaan. Maar we moeten wel het dak repareren als de zon schijnt. Daarom kijken wij in de komende periode hoe we uw pensioen het beste kunnen waarborgen. Uiteraard houden we u hiervan op de hoogte. ⚡

WAAR VROEGER MBO-3 VOLDEED, IS DAT NU HBO

WATERBOUW STELT STEEDS HOGERE EISEN AAN OPLEIDING

Werkgevers in de waterbouw eisen steeds vaker voor de vervulling van vacatures een mbo-4 of hbo-diploma. Jongeren met een mbo-2 of -3-opleiding komen hierdoor minder makkelijk aan de bak. Dat blijkt uit een rapport waarin de belangrijke trends in de maritieme sector worden beschreven.

De hogere opleidingseisen zijn het gevolg van de toenemende complexiteit van de sector, de steeds sterkere verwevenheid met de offshore, de verdere doorvoering van ICT en de groeiende eisen op het gebied van wet- en regelgeving. Hierdoor hebben werkgevers behoefte aan flexibel personeel dat op meer terreinen kan worden ingezet. Ook wordt een groter beroep gedaan op de mondelinge- en schriftelijke communicatievaardigheid van werknemers. Het rapport roept de sector op de toenemende eisen te bespreken met het onderwijs zodat dit zich hieraan kan aanpassen. Ook moeten bedrijven het personeel dat al in dienst is op deze ontwikkeling voorbereiden door scholingen en trainingen. ⚡

Foto Bert Janssen

“Waterbouw sector met specifieke arbeidsvoorwaarden”

Sascha Meijer is de nieuwe penningmeester en algemeen secretaris van FNV Waterbouw. Ze is in juni benoemd tot opvolger van Hylke Hylkema. Wie is deze juriste die ervoor koos vakbondsbestuurder te worden?

“In 1998 ben ik begonnen bij de Bouw- en Houtbond FNV. Al gauw voelde ik me door zowel mijn idealisme als mijn juridische vakkennis als een vis in het water.” Een carrière bij FNV Bouw, AbvaKabo, FNV Ledenservice, FNV Bondgenoten en de FNV-vakcentrale begon. Eerst als arbeidsrechtsdeskundige, later kwam daar ook het behartigen van de FNV-belangen in Brussel bij. Maar uiteindelijk miste ze iets in haar werk: “Het echte vakbondswerk, het directe contact met leden, onderhandelen met werkgevers.” Daarom werd ze in maart 2015 bestuurder bij Nautilus en een paar maanden later algemeen secretaris en penningmeester van FNV Waterbouw.

Vrouwenforum “De waterbouw is een sector met veel specifieke arbeidsvoorwaarden. We sluiten een cao voor iedereen, daarnaast is er een buitenlandcontract en een vlootcontract. En ja, eens jurist, altijd jurist. Zo ben ik betrokken bij het opstellen van de teksten voor het binnen- en buitenlandcontract. Dan is het handig dat ik verstand heb van juridische teksten.” Ook is ze bestuurder van het O & O-fonds. “Ik ben onder de indruk van de projecten die vanuit

het fonds worden gefinancierd zoals Kort Meevaren, waarbij middelbare scholieren een paar dagen op een opleidingsschip mogen meevaren. Dat is een mooie manier om al aan het vak van de waterbouw te ruiken. En de Baggerpraktijktuin die onlangs bij het Nationaal Baggermuseum is geopend.” (Zie pagina 4)

Verder is ze betrokken bij het Nautilus NL Vrouwenforum. “Dat is een groep enthousiaste vrouwelijke zeevarenden die zich onder meer inzet voor vergroting van de sociale veiligheid en het tegengaan van ongewenst gedrag aan boord van de schepen. We gaan nu de brochure ‘Protect and Respect’ van Nautilus UK over pesten, isoleren en seksuele intimidatie in het Nederlands vertalen en verspreiden. Ook komt er een proef waarbij ervaren zeevarende vrouwen als mentor optreden voor vrouwelijke stagiaires die voor het eerst aan boord gaan werken. Dit wordt met de zeevaartscholen besproken.”

Bent u vrouw en varend in de waterbouw? Uiteraard bent ook u van harte welkom bij het Vrouwenforum. Interesse? Neem dan contact met Sascha Meijer: smeijer@nautilusint.org

Foto Bert Janssen

IN VOORSTELLEN VOOR NIEUWE CAO

FNV WATERBOUW WIL EXTRA'S VOOR WERKNEMERS VAN OORD EN BOSKALIS

De arbeidsvoorwaarden in de waterbouw moeten meer worden afgestemd op de resultaten van de bedrijven. Voor alle ondernemingen moet de cao Waterbouw gelden en daarnaast voor alle medewerkers van Boskalis en Van Oord aanvullende afspraken omdat deze bedrijven bijzonder goed draaien. Voorzitter Charley Ramdas van FNV Waterbouw: “Met Boskalis en Van Oord gaat het beter dan met de kleine en middelgrote ondernemingen. Deze goede resultaten zijn te danken aan de inspanningen van de werknemers. Dat mag dan ook in de arbeidsvoorwaarden tot uiting komen.”

Het voorstel voor aanvullende cao-afspraken voor Boskalis en Van Oord staat in het werkplan van FNV Waterbouw voor de komende jaren. Charley Ramdas: “Omdat we onlangs zowel een nieuwe cao als een nieuw buitenlandcontract voor drie jaar hebben afgesproken, kunnen we nu meer kijken naar de langere termijn.” In de waterbouwsector zijn ruim 200 ondernemingen actief met ruim 6000 werknemers. Van Oord is de grootste, gevolgd door Boskalis, DCR en Tideway. Ondanks een stijging van het aantal ingehuurd krachten van 6 procent in 2005 naar 15 procent in 2014, werken er nog steeds veel mensen (81 procent) in vaste dienst. Het aantal vacatures is sinds 2008 teruggelopen van

9 tot 2 procent, terwijl werkgevers aangeven dat een op de drie vacatures moeilijk vervulbaar is.

Vooruitzichten goed Verreweg de meeste werknemers (55 procent) zijn tussen de 25 en 45 jaar, 34 procent is 45 jaar en ouder. Het aantal jongeren onder de 25 jaar is tussen 2002 en 2014 gedaald van 11 tot 5 procent. De internationale vooruitzichten op langere termijn zijn goed omdat de komende decennia de behoefte aan havencapaciteit toeneemt. Daarnaast leggen Van Oord en Boskalis zich steeds meer toe op offshore activiteiten. De concurrentie voor de twee bedrijven komt traditioneel van de Belgische ondernemingen DEME en Jan De Nul, maar ook steeds

vaker van Harbour Engineering uit China.

Cursus onderhandelen FNV Waterbouw heeft zo'n 1400 leden. Charley Ramdas: “De komende tijd willen we dat vergroten: bij de kleine bedrijven door individuele belangenbehartiging, in de middelgrote door ondernemingsraden op te richten. Bij de grote ondernemingen, vooral bij Van Oord en Boskalis, willen we ons nadrukkelijker op de werkvloer vertonen. Ook willen we de leden met een vlootstafcontract een cursus onderhandelen aanbieden.”

FNV Waterbouw hoort graag uw reactie op deze plannen. U kunt reageren via infowaterbouw@nautilusint.org.

RAPPORT ONDERZOEKSRAAD VOOR VEILIGHEID

RISICO'S OP ONGELUK WORDEN SOMS ONJUIST INGESCHAT

De scheepvaart heeft regelmatig te maken met ongelukken op het werk. Dat blijkt uit de eerste rapportage over ongevallen in de scheepvaart van de Onderzoeksraad voor Veiligheid.

Volgens de Onderzoeksraad worden gevaren niet altijd juist ingeschat. Ook is bij bemanningsleden de focus op de eigen veiligheid niet altijd aanwezig. Binnen de scheepvaart is vooral aandacht voor ernstige incidenten waarbij schepen verloren gaan, maar veel minder voor incidenten tijdens het dagelijkse werk. De onderzoekers constateren dat reders onder commerciële druk staan als het economisch niet goed gaat. Echter, het spanningsveld tussen het halen van commerciële doelen en het garanderen van de veiligheid dient altijd in balans gehouden te worden, aldus de raad. In het rapport worden 25 ongelukken besproken die zich tussen november 2014 en met 2015 voordeden op schepen onder Nederlandse vlag.

De Onderzoeksraad noemt het opvallend dat individuele arbeidsongevallen nog veel voorkomen in de Nederlandse scheepvaartsector. Dit wordt dan geaccepteerd als onderdeel van het werk. Bij problemen worden vaak ook praktische oplossingen gezocht, zonder dat er goed wordt nagedacht over de risico's voor de veiligheid. Dit leidt regelmatig tot onveilige situaties. De Onderzoeksraad vindt dat er meer aandacht moet zijn voor het veiligheidsklimaat om het aantal doden en gewonden aan boord van schepen terug te brengen.

STEL VERVANGING VAARBEVOEGDHEIDSBEWIJS NIET UIT

Vanaf 2017 is iedere zeevarende verplicht om een vaarbevoegdheidsbewijs conform STCW 2010 te hebben. Volgens het Kiwa Register moeten er nog zo'n 10.000 STCW 95-vaarbevoegdheidsbewijzen worden omgezet. Om te voorkomen dat er in de tweede helft van volgend jaar lange wachttijden ontstaan, roept het Kiwa Register op om de vervanging niet tot het laatst uit te stellen. Aanvragen voor vervanging kunnen al sinds mei vorig jaar worden ingediend.

SMALS WIL STRUCTUREEL BUITEN EUROPA AAN DE SLAG

Koninklijke Smals denkt op dit moment na over het aannemen van een project buiten Europa. Dit zal voor het middelgrote baggerbedrijf dat vooral actief is op binnenwateren in Nederland en enkele Europese landen een nieuwe grote stap zijn. Wat voor gevolgen heeft werken in India voor het bedrijf en de medewerkers? Een gesprek met directeur Frans van der Linden en schippers Jan van der Weerd en Manus Coolbergen.

Jan van der Weerd en Manus Coolbergen, schippers op verschillende zandzuigers van Smals werken al heel lang in de baggerwereld. Jan 37 jaar, waarvan 17 bij Smals, Manus 30 jaar waarvan acht bij Smals. Daar kan Frans van der Linden niet tegen op. Hij is nu algemeen-directeur sinds twee jaar, naar eigen zeggen 'de eerste niet-Smals sinds 1885'. Het gesprek zou oorspronkelijk plaatsvinden op het kantoor van Smals in Cuijk. Maar omdat Jan van der Weerd de zandzuiger de Schelde waarop hij vandaag werkt niet kon verlaten, praten we in zijn stuurhut. Hij is aan het werk op de Maas bij het dorpje Bergen in Limburg.

Handelsmissie Frans van der Linden: "Onze kernactiviteiten waren jarenlang baggeren en zand- en grindwinning. Door de crisis in de bouw valt met het laatste nog weinig te verdienen. Daarom kijken we al enige tijd uit naar nieuwe baggeropdrachten en zijn we al in Oostenrijk, Duitsland, Denemarken en Frankrijk actief." Manus Coolbergen: "Ik ben net terug uit Oostenrijk waar we een stuwmeer hebben uitgebaggerd. De zandzuiger wordt dan

gedemonteerd en met 17 vrachtwagens naar de werkplek vervoerd. Als de klus klaar is, gebeurt hetzelfde in omgekeerde richting." Maar nu dan wellicht van Europa naar India. Hoe komt dat zo? Van der Linden: "Een tijdje geleden werden we benaderd door een Indiaas bedrijf dat van ons bestaat wist. Ook werden we gebeld door een Nederlands ingenieursbureau. Ze vertelden dat er een project was in India, het baggeren en herinrichten van een meer, dat ons op het lijf was geschreven. Een handelsmissie met minister-president Rutte waar we aan deelnamen naar India deed de rest."

Eigen aanvullende arbeidsvoorwaarden Dat heeft onvoorziene maar overkomelijke logistieke gevolgen voor Smals. Manus Coolbergen: "Toen ik in Oostenrijk werkte, had ik een rooster van twee weken op en twee weken af. Dat gaat natuurlijk niet in India. Daarvoor duurt de reis te lang." Maar één ding wordt het zeker niet: zes weken op en zes weken af. Van der Linden: "We moeten er nog met de OR over praten, maar ik denk aan vier weken

op en vier weken af. Dat is wel duurder, maar volgens mij past dit beter bij de omstandigheden waarin onze mensen moeten werken en de aard van ons werk. Bedenk dat onze mensen niet zoals bij de grote aannemers al die weken op het schip verblijven. Ze slapen in hotels. En ze zijn met een kleine ploeg. Dan is vier weken van huis lang genoeg." Van der Weerd: "Wij zitten maar met twee tot drie man op een project en niet zoals bij de grote bedrijven met twintig mensen in ploegendiensten." Om die reden kan directeur Van der Linden ook niets met het buitenlandcontract zoals de grote Nederlandse baggeraars kennen. "Dat gaat uit van verblijf op het schip. We gaan dus eigen aanvullende arbeidsvoorwaarden met FNV Waterbouw en de OR afspreken."

Brood met beleg De vraag is wat de medewerkers van Smals van dit komende avontuur vinden. We kunnen het aan twee van hen vragen. Manus Coolbergen: "Het lijkt me wel wat. Ik ben 51, op die manier kan ik nog wat van de wereld zien. Het werk is ook interessanter. Je maakt een project af. In Nederland doen we veelal zandwinning. Dat gaat altijd maar door, je rondt niet echt iets af." Dus Coolbergen wil wel naar India? Met een lach: "Ik wel, maar ik moet het nog wel met het thuisfront bespreken." En Jan van der Weerd? "Om nu nog aan een avontuur te beginnen, ik weet het niet, ik ben 57. Het had eerder moeten komen. Mijn vader zei altijd: als je al brood met beleg hebt, waarom zou je dan zo ver weg moeten gaan voor de boter?"

Al 130 jaar een familiebedrijf

Koninklijke Smals bestaat uit Smals Dredging, Smals Bouwgrondstoffen en Smals Verhuur. Smals, opgericht in 1885, is een internationaal opererend familiebedrijf. Het bedrijf heeft in de afgelopen jaren onder meer Aannemingsbedrijf Geluk en Klaar Bagger technieken overgenomen. Smals neemt ook deel aan het Consortium Grensmaas dat de Maas tussen Maastricht en Echt-Susteren over een lengte van 43 kilometer verbreedt waardoor het risico op overstromingen aanzienlijk afneemt. Het bedrijf verplicht zich met dit project om een deel van de 54 miljoen ton grind af te nemen die tot 2025 wordt gewonnen. Met dit project wordt 300 hectare nieuwe natuur gerealiseerd en worden de omwonenden van de Maas in Limburg tegen hoog water beschermd.

Aan boord van zandzuiger de Schelde: Manus Coolbergen, Jan van der Weerd en Frans van der Linden (v.l.n.r.)
Foto's Bert Janssen

BAGGERPRAKTIJKTUIN MAAKT JONGEREN WEGWIJS IN DE WATERBOUW

Zelf activiteiten ondernemen
Remco van der Ven, gids en medewerker van het Baggermuseum: “De ontwikkeling van de Baggerpraktijktuin stond al lang op ons lijstje. We hadden al een lesprogramma. Maar een project waarbij jongeren zelf activiteiten kunnen ondernemen, past daar heel goed bij. Via 16 objecten

voor eerstejaarsstudenten van de TU Delft.”
Moet de Baggerpraktijk tuin ervoor zorgen dat meer jongeren voor een baan in de waterbouw kiezen?
Van der Ven: “We zijn al blij om iets te doen aan de onbekendheid over de sector onder jongeren. Maar als we ermee bereiken dat ze erin willen werken, dan zijn we helemaal tevreden.”

Nu slechts
€ 25,-
voor de **eerste**
4 maanden!*

FNV Waterbouw is verder bereikbaar:
- onder telefoonnummer: 010 - 286 29 79
- via de e-mail:
infowaterbouw@nautilusint.org
- en de website: www.fnvwaterbouw.nl